

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника

військової адміністрації

від 28 серпня 2025 року № 01-08/230

Програма
охорони психічного здоров'я Кременської міської
територіальної громади на 2025-2026 роки

I. Паспорт Програми

<i>1.ПАСПОРТ</i>		
1	Назва Програми	Програма охорони психічного здоров'я Кременської міської територіальної громади на 2025-2026 роки
2	Ініціатор розроблення Програми	Кременська міська військова адміністрація Сіверськодонецького району Луганської області (далі – військова адміністрація)
3	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення Програми	Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1018-р, розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 572-р «Про затвердження плану заходів на 2024–2026 роки з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року», розпорядження голови Луганської обласної державної адміністрації-начальника обласної військової адміністрації від 02.10.2024 № 225 «Про затвердження Плану заходів на 2024-2026 роки з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року», Закон України «Про правовий режим воєнного стану»
4	Головний розробник Програми	Кременська міська військова адміністрація Сіверськодонецького району Луганської області (далі – військова адміністрація)
5	Співрозробники Програми	Управління соціального захисту населення, Відділ по роботі з ветеранами , військовослужбовцями та членами їх родин управління «Центр надання адміністративних послуг», фінансове управління, відділ бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відділ економіки, торгівлі та регуляторної політики, відділом з питань кадрової, організаційної роботи, документообігу та контролю, управління освіти, культури, молоді та спорту Кременської міської ради, комунальна установа «Кременський міський центр

		надання соціальних послуг та комплексної реабілітації «Добро», КНП «Кремінська багатoproфільна лікарня» Кремінської міської ради, КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Кремінської міської ради
6	Відповідальний виконавець Програми	Управління соціального захисту населення,
7	Співвиконавці Програми	Відділ по роботі з ветеранами , військовослужбовцями та членами їх родин, управління «Центр надання адміністративних послуг», фінансове управління, відділ бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відділ економіки, торгівлі та регуляторної політики, відділом з питань кадрової, організаційної роботи, документообігу та контролю, управління освіти, культури, молоді та спорту Кремінської міської ради, комунальна установа «Кремінський міський центр надання соціальних послуг та комплексної реабілітації «Добро», КНП «Кремінська багатoproфільна лікарня» Кремінської міської ради, КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Кремінської міської ради
8	Термін реалізації програми	2025-2026
9	Мета програми	Забезпечення належних умов для збереження, відновлення та зміцнення психічного здоров'я мешканців Кремінської міської територіальної громади (далі - громада)
10	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього, в т. ч. - коштів місцевого бюджету - коштів державного бюджету - інші кошти незаборонені законодавством України	-
11	Очікувані результати виконання	Формування у населення відповідального ставлення до власного психічного здоров'я, підвищення рівня обізнаності та подолання стигматизації, забезпечення доступу до якісної спеціалізованої медичної, психологічної й соціальної допомоги, а також розвиток ефективної системи профілактики та підтримки психічного здоров'я на рівні громади.

II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

II. Проблема, на розв'язання якої спрямована Програма

Вторгнення російської федерації в Україну створило для мешканців громади, яка перебуває в умовах тимчасової окупації, низку серйозних викликів. Жителі громади змушені були покинути свої домівки та внутрішньо переміститися до більш безпечних регіонів. Вимушене переселення, розлука з близькими, втрата майна, постійний стрес і невизначеність майбутнього — усе це суттєво впливає на психічне здоров'я людей. Війна забирає життя і здоров'я, позбавляє відчуття безпеки та стабільності, а тривожність і емоційне виснаження стали буденністю для більшості внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО). Подібні кризи мають довготривалі наслідки для психічного та соціального благополуччя, особливо серед дітей та молоді, які є найбільш вразливими. Проблеми у сфері психічного здоров'я та психосоціальні потреби часто залишаються непомітними, проте вони є реальними й вимагають невідкладного реагування. Близько двох третин людей із подібними проблемами ніколи не звертаються по допомогу, переважно через обмеженість доступу до кваліфікованих послуг, відсутність необхідних спеціалістів у громадах, а також через страх стигматизації. Більшість ВПО здатні подолати дистрес за умови отримання базових соціальних послуг, підтримки родини, друзів та громади. Вчасне надання психологічної та соціальної допомоги дозволяє уникнути розвитку серйозніших психічних розладів. Водночас відсутність такої підтримки, особливо у випадку з дітьми, створює значні ризики для їхнього майбутнього розвитку та адаптації. Складність ситуації полягає й у тому, що громади, які опинилися в умовах тимчасової окупації, а її мешканці - вимушеного переселення, фактично позбавлені власної інфраструктури охорони здоров'я та системної психосоціальної підтримки. Навіть, якщо такі послуги надаються у місцях проживання, ВПО часто не можуть ними скористатися через брак інформації, фінансові труднощі або психологічні бар'єри. За результатами соціологічних досліджень, понад 90 % українців мали хоча б один із симптомів тривожного розладу, а 57 % перебувають у зоні ризику розвитку ментальних порушень. Водночас значна частина громадян не вважає свої проблеми достатніми для звернення по допомогу, що ще більше ускладнює ситуацію.

У цих умовах розроблення Програми охорони психічного здоров'я Кременської міської територіальної громади на 2025–2026 роки є особливо актуальним. Вона сприятиме організації та розвитку системи психологічної, медичної та соціальної підтримки ВПО, допоможе отримати необхідну інформацію, забезпечити доступ до необхідних послуг, подолати стигматизацію та створити умови для відновлення психічного здоров'я і соціальної стійкості мешканців громади, які тимчасово втратили свої домівки, але зберегли силу духу та віру у майбутнє.

III. Мета та основні завдання Програми

Метою Програми є зміцнення психічного здоров'я населення громади, яке відповідає актуальним потребам, а також забезпечення належних умов для його збереження та відновлення. Завдання Програми полягають у забезпеченні рівного доступу населення громади до послуг у сфері психічного здоров'я та

психосоціальної підтримки з пріоритетом на профілактику і своєчасне реагування, організації комплексної інтегрованої підтримки осіб, які мають особливі потреби у сфері психічного здоров'я або психосоціальні потреби, залученні недержавних організацій до мережі надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, забезпеченні професійного розвитку фахівців із неспеціалізованих ланок медичної допомоги, соціальної роботи, освіти та інших дотичних сфер щодо питань охорони психічного здоров'я та надання первинної психосоціальної допомоги, розгортанні в громаді на базі закладів охорони здоров'я та освіти за участю соціальних працівників, практичних психологів та громадського сектору системної просвітницької та психоедукаційної роботи серед жителів усіх вікових груп, а також у проведенні якісної інформаційної кампанії, спрямованої на висвітлення заходів Програми, підвищення обізнаності населення, подолання стигматизації та формування позитивного ставлення до психічного здоров'я.

IV. Шляхи і способи розв'язання проблеми

Проблема, яка окреслена у розділі II цієї Програми вирішуватиметься шляхом створення ефективної та координаційної системи психосоціальної підтримки для переселенців, що забезпечує надання психологічної, медичної та соціальної допомоги, а також здійснення інформаційно-просвітницької діяльності щодо доступних послуг та заходів, спрямованих на подолання стигматизації звернення за допомогою.

V. Напрямки та заходи виконання програми

Напрями діяльності та заходи щодо реалізації Програми викладені в додатку до Програми.

VI. Очікувані результати виконання Програми

Виконання даної Програми забезпечить підвищення доступності та ефективності послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки для всіх категорій населення громади. Програма сприятиме своєчасному реагуванню на потреби мешканців громади, зміцненню їх психічного здоров'я, формуванню усвідомленого та відповідального ставлення до власного психічного благополуччя. Очікується підвищення кваліфікації фахівців у суміжних сферах та активне залучення громадських і волонтерських ініціатив до надання підтримки, що забезпечить системну психоедукаційну роботу серед населення та сприятиме подоланню стигми..

VII. Джерела фінансування

Заходи програми не потребують фінансування

VIII. Строки виконання

Строк виконання Програми – 2025-2026 роки

ІХ. Контроль за виконання Програми

Контроль за виконанням Програми покладається на заступника начальника військової адміністрації з житлово-комунальних та соціальних питань.

**Заступник начальника військової
адміністрації з житлово-комунальних
та соціальних питань**

Наталя МАКОГОН

ПЛАН ЗАХОДІВ
Програми охорони психічного здоров'я Кременської міської
територіальної громади на 2025-2026 роки

Найменування завдання	Найменування заходів	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання
I. Лідерство та координація				
1. Забезпечення виконання державної політики у сфері психічного здоров'я	1) підготовка щорічного звіту виконання Плану заходів Програми охорони психічного здоров'я Кременської міської територіальної громади на 2025-2026 роки	щороку до 31 січня року, що настає за звітним	Управління соціального захисту населення Кременської міської військової адміністрації (далі – УСЗН), Управління освіти, культури, молоді та спорту Кременської міської ради (далі – управління освіти), управління «Центр надання адміністративних послуг» (далі – управління ЦНАП), фінансове управління, відділ бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відділ економіки, торгівлі та регуляторної політики, комунальна установа «Кременський міський центр надання соціальних послуг та комплексної реабілітації «Добро» (далі- КУ «КМЦКРДОІ	Підготовлення щорічних звітів (за 2025, 2026 роки)

			«Добро»), Комунальне некомерційне підприємство «Кремінська багатoproфільна лікарня» Кремінської міської ради (далі - КНП «Кремінська БЛ КМР»), Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Кремінської міської ради (далі - КНП «ЦПМСД»), управління ЖКГ та інфраструктури, Відділ по роботі з ветеранами , військовослужбовцями та членами їх родин	
	2) забезпечення роботи Координаційної ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми, впровадження Порядку денного 1325 «Жінки. Мир. Безпека» Кремінської міської територіальної громади	2025-2026 роки	УСЗН, КУ «КМЦКРДОІ «Добро», управління освіти, , відділ економіки, торгівлі та регуляторної політики, документообігу та контролю, управління освіти, культури, управління ЖКГ та інфраструктури	Кількість проведених засідань за рік.
	3). Забезпечення роботи Координаційного центру підтримки цивільного населення при Кремінській міській військовій	2025-2026 роки	УСЗН, управління освіти, ЦНАП, відділ економіки, торгівлі та регуляторної політики, КУ «КМЦКРДОІ «Добро»,	Кількість проведених засідань за рік.

	адміністрації Сєвєродонецького району Луганської області		КНП «Кремінська БЛ КМР», КНП «ЦПМСД», Відділ по роботі з ветеранами , військовослужбовцями та членами їх родин	
II. Розвиток та збереження кадрового потенціалу				
1.Формування в громаді культури піклування про ментальне здоров'я в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»	1) проведення комунікаційної кампанії в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» (навчання технікам самопомоги і підтримки; надання контактів гарячих ліній психологічної допомоги; відео, що навчає перемагати стрес; поради психологів онлайн; вебінари світових фахівців із подолання стресу; посилення, які допоможуть піклуватися про ментальне здоров'я тощо).	постійно	УСЗН, управління освіти, управління ЦНАП, відділ економіки, торгівлі та регуляторної політики, КУ «КМЦКРДОІ «Добро», КНП «Кремінська БЛ КМР», КНП «ЦПМСД», управління ЖКГ та інфраструктури, Відділ по роботі з ветеранами , військовослужбовцями та членами їх родин	Розвиток культури піклування про ментальне здоров'я та вміння самостійно відновити власні ресурси
	2) проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи для внутрішньо переміщених осіб щодо формування культури піклування про ментальне здоров'я, розуміння необхідності дбати про свій внутрішній стан та надання практичних порад, які допоможуть	постійно	УСЗН Кремінської МВА, КУ «КМЦКРДОІ «Добро»	Навчити населення громади вмінню розпізнавати та управляти своїми емоціями, піклуватися про своє ментальне здоров'я, показати інструменти, які допоможуть подолати тривогу
	3) висвітлення інформації про створену спеціально у межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» сторінку, на офіційних веб-ресурсах Кремінської міської військової адміністрації	постійно	КНП «Кремінська БЛ КМР», КНП «ЦПМСД», УСЗН, управління освіти, КУ «КМЦКРДОІ «Добро», КНП «Кремінська БЛ КМР», КНП «ЦПМСД», Відділ	Підвищення рівня поінформованості населення щодо впровадження Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?».

			по роботі з ветеранами , військовослужбовцями та членами їх родин	
III. Розвиток послуг та системи перенаправлення у громадах				
1. Створення системи сервісів та послуг з ментального здоров'я на рівні громади	1) впровадження сервісів та послуг на місцевому рівні в розрізі медичної галузі	постійно	КНП «ЦПМСД», КНП «Кремінська БЛ КМР»	Забезпечення доступності та комплексності послуг у сфері психічного здоров'я для всіх мешканців громади, своєчасне виявлення та реагування на потреби громадян, підвищення ефективності місцевої системи охорони психічного здоров'я через інтеграцію медичних, соціальних та психологічних сервісів, а також зменшення
2. Налагодження дієвої взаємодії та відпрацювання системи комунікації з питань надання соціально-психологічної підтримки населенню між всіма установами, відділами, організаціями(в тому числі громадськими), громади, які надають такі послуги. Організація заходів з обміну досвідом та напрацювання	1) проведення засідань «круглих» столів, зустрічей, нарад тощо у сфері вирішення завдань з підвищення рівня ментального здоров'я жителів громади, напрацювання дієвого алгоритму спільних дій, обмін досвідом тощо	2025-2026 роки	КНП «ЦПМСД», КНП «Кремінська БЛ КМР», КУ «КМЦКРДОІ «Добро», Управління освіти, культури, молоді та спорту	Ефективна координація та взаємодія між установами, відділами та громадськими організаціями громади, що забезпечить узгоджене надання соціально-психологічної підтримки населенню, підвищить оперативність реагування на потреби громадян та сприятиме обміну досвідом і напрацюванням спільних рішень

<p>плану дій з підвищення рівня ментального здоров'я жителів громади.</p>				
<p>3. Підвищення рівня підтримки ментального здоров'я жителів громади та вжиття профілактичних заходів</p>	<p>1) проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи для військовослужбовців, ветеранів війни, членів сімей загиблих, внутрішньо переміщених осіб, осіб похилого віку, дітей, підлітків та їх батьків, безробітних осіб та для інших груп населення громади щодо важливості піклування про власний психоемоційний стан та популяризація Аптечки Всеукраїнської програми ментального здоров'я; 2) профілактика психічних розладів у дітей та підлітків в закладах освіти (уроки ментального здоров'я: емоції та вміння ними керувати); 3) проведення інформаційних кампаній «Ти як?»; 4) проведення у закладах освіти просвітницьких заходів з питань ментального здоров'я. Всеукраїнський урок з підтримки психічного здоров'я «Ти як? Повертаємось до школи» та інші; 7) висвітлення на офіційних інформаційних ресурсах проведених заходів та інформації щодо застосування технік самопомоги з</p>	<p>2025-2026 роки</p>	<p>Відділ по роботі з ветеранами , військовослужбовцями та членами їх родин, КНП «ЦПМСД», КНП «Кремінська БЛ КМР», УСЗН, КУ «КМЦКРДОІ «Добро», Управління освіти, культури, молоді та спорту, управління ЦНАП</p>	<p>Підвищення обізнаності різних категорій населення щодо важливості піклування про власне психічне здоров'я та формування навичок профілактики психоемоційних розладів, розвитку навичок саморегуляції, підвищення резильєнтності дітей, підлітків та дорослих. Програма сприятиме ранньому виявленню ризиків психічних порушень у дітей, підлітків та дорослих, розвитку компетентності батьків і педагогів у сфері підтримки психічного здоров'я, а також впровадженню заходів із протидії булінгу. Системне проведення інформаційно-просвітницьких кампаній і практичних тренінгів сприятиме зміцненню психоемоційної стійкості населення та формуванню позитивного ставлення до психічного благополуччя</p>

	поліпшення психоемоційного стану жителів громади тощо			
4. Впровадження програм збереження психічного здоров'я для надавачів послуг з охорони психічного здоров'я	1) проведення заходів супервізії для надавачів послуг із соціально-психологічної підтримки	постійно	КНП «ЦПМСД», КНП «Кремінська БЛ КМР», УСЗН, КУ «КМЦКРДОІ «Добро», Управління освіти	Підвищення професійної компетентності та стресостійкості надавачів послуг у сфері психічного здоров'я, профілактика професійного вигорання, розвиток командної взаємодії, що забезпечить якісне та ефективне надання соціально- психологічної підтримки населенню та сприятиме збереженню психічного здоров'я самих фахівців
5. Посилення ролі спільнот осіб, які мали або мають психічні розлади, та членів їх найближчого оточення у прийнятті рішень, протидії стигмі та дискримінації, пов'язаної з психічними розладами	1) впровадження програм підтримки та навчання для батьків дітей із затримками та розладами розвитку, а також близьких, які живуть із особами із психічними розладами	2025-2026 роки	Управління освіти	Консультації для батьків з дітьми з особливими освітніми потребами
6. Зниження рівня смертності внаслідок самогубств	1) впровадження профілактичних заходів щодо протидії булінгу (цькуванню) в закладах освіти, а також заходів, спрямованих на розвиток у підлітків життєвих навичок із протидії булінгу у шкільному середовищі та громаді	постійно	Управління освіти	Ухвалення плану заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькування) на 2025/2026 навчальний рік у закладах загальної середньої освіти Кремінської. Проведення заходів,

				спрямованих на розвиток у підлітків життєвих навичок
7. Впровадження стандартизації послуг у сфері психічного здоров'я	1) забезпечення Інклюзивного навчання для дітей з особливими освітніми потребами, зокрема для дітей з психічними розладами	2025-2026 роки	Управління освіти	Забезпечення освітою дітей з особливими освітніми потребами, зокрема з психічними розладами в спеціальних закладах освіти відповідно до потреб у 2025,2026 роках

Примітка: Відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велись) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією затверджений наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року №309 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 23 грудня 2022 року №1668/39004) зі змінами, на сьогоднішній день територія Кременської міської територіальної громади Сіверськодонецького району Луганської області є тимчасово окупованою.

План заходів на 2025-2026 роки з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року в Кременській міській територіальній громаді Сіверськодонецького району Луганської області розроблено з урахуванням тимчасової окупації території громади та доступних форматів реалізації відповідних заходів поза її межами.

**Заступник начальника військової
адміністрації з житлово-комунальних
та соціальних питань**

Наталя МАКОГОН